

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΡΠΝΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

Αριθ. 3.)

(1847. Σεπτέμβριος.

ΟΙ ΔΙΔΥΜΟΙ ΤΟΥ ΣΙΑΜ.

Μεταξύ δλων τῶν φαινομένων, ὅσα μέχρι τοῦδε παρήχθησαν ἐναντίον τῶν συνήθων νόμων τῆς φύσεως, τὸ μᾶλλον ἀξιοπαρατήρητον, τὸ μᾶλλον σπάνιον, καὶ τὸ μᾶλλον σπουδαῖον ἀφ' ὅσα τις εἶδεν, εἶναι ἀναμφιβόλως οἱ Δίδυμοι τοῦ Σιάμ. Διότι, τὶς δὲν ἐκπλήττεται, δὲν θαυμάζει, καὶ δὲν εὐχαριστεῖται θέλεπων δύο ἄτομα τέλεια καὶ διακεκριμένα μὲν εἴκαστον ἀπ' ἀλλήλων, - ἀλλ' ἡνωμένα ἐκ κοιλίας

μητρὸς αὐτῶν πρὸς τὰ κάτω τοῦ στήθους διὰ δεσμοῦ ἀδιαλύτου; Ένο ἀνθρώπους, οἵτινες ἀν καὶ ἐγεννήθησαν, ἔζησαν καὶ ηὔζησαν ἀκουσίως συνηνωμένοι, ἀλλ' ὅμως ἔθεωρουν τὴν ὑποχρεωτικὴν ταύτην ἔνωσιν μετὰ μεγίστης χαρᾶς καὶ εὐχαριστήσεως, ὡς νὰ εἴχε γίνει διὰ τῆς πλήρους συναινέσεως καὶ ἐλευθέρας θελήσεως ἀμφοτέρων; Ὁποίαν δὲ ἀνεξάντλητον πηγὴν ἥθικῶν καὶ ὑλικῶν σκέψεων, ὅποιον ἄφθονον ἀντικείμενον φυσιολογικῶν καὶ φυχολογικῶν παρατηρήσεων παρουσιάζουσιν οἱ Δίδυμοι οὕτοι καθηυποβαλλόμενοι ὑπὸ τὴν ἔξετασιν τῶν φιλοσόφων! !

Διὰ τοῦτο καὶ εἰς ὅσα δήποτε μέρη παρουσιάσθησαν οὗτοι, εἰς τὴν Ἀμερικὴν, εἰς τὴν Ἀγγλίαν, εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ Γερμανίαν, πανταχοῦ ὑπῆρξαν ἀντικείμενον ζωηρᾶς περιεργείας καὶ φιλοσοφικῆς σκέψεως. Ἐκ τούτου καὶ ἡμεῖς ἐστοχάσθημεν, ὅτι ἡ εἰκὼν καὶ ἱστορία τῶν Διδύμων τούτων, ὡς φαινόμενον σπάνιον καὶ θαυμάσιον, ὅποιον ποτὲ πλέον ἵσως δὲν θέλει φανῆ, μέλλει νὰ εὐχάριστησῃ καὶ ἐπισύρῃ τὴν περιέργειαν τῶν εὐαίσθητων ἡμῶν ἀναγνωστῶν.

Οἱ Ἔγκης καὶ Χάγκης (οὕτως ὀνομάζονται οἱ Δίδυμοι, Ἔγκης δὲ πρὸς δεξιὰν, καὶ Χάγκης δὲ πρὸς ἀριστερὰν) ἐγεννήθησαν περὶ τὰ 1811 εἰς μικρόν τι χωρίον τοῦ Βασιλείου Σιάμ εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας. Ἡ μήτηρ τῶν Διδύμων ἔτεκε πρὸ αὐτῶν πλεῖστα ἀλλα τέκνα σῶα, καὶ ἔχοντα τὴν συνήθη φυσικὴν συμμετρίαν· ὅτε δὲ ἔτεκε τούτους, δὲν ἐδοκίμασε κανένεν ἔκτακτον συμβάν, ἐκτὸς τῶν συνήθων πόνων τοῦ τοκετοῦ. Λέγουσι δὲ, ὅτι οἱ γονεῖς αὐτῶν ἦσαν πτωχοὶ ἀλιεῖς, οἵτινες ἐκέρδαινον τὰ πρὸς τὸ ζῆν πωλοῦντες ἵχθύας καὶ δοστρακοδέρματα, ἢ τρέφοντες ὄρνιθας μέχρι τοῦ 1829, ὅτε πλοιάρχος τις μετέφερε τοὺς Διδύμους ἀπὸ τὴν Σιάμ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ἔνθα διαμείναντες δύο μῆνας ἀνεγώρησαν ἀκολούθως εἰς Ἀγγλίαν. Ἐν καιρῷ δὲ τῆς θαλασσοπολίτικῆς ὃ εἰς ἔξ αὐτῶν ἐπεθύμησε νὰ λουσθῇ εἰς τὴν θάλασσαν, ἐνῷ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ δὲν εἶχεν εὐχαριστησιν· συμβάν μηδαμινὸν βάπτισεν διὰ πᾶσαν ἀλλην περίστασιν, σοβαρώτατον δὲ πρὸς αὐτούς, διὰ τὴν τελείαν συμφωνίαν τῶν αἰσθημάτων καὶ ἰδεῶν, τὴν δύοιαν μέχρι τοῦδε εἶχον πάντοτε, καὶ διὰ τὰ δεινὰ ἐπακόλουθα, τὰ δύοια ἥθελον συμβῆ,

ἔὰν ὑπῆρχεν ἀντιπάθεια μεταξὺ τῶν δύο τεύτων ἀτόμων, ἀτινα ἐπλάσθησαν διὰ νὰ χαίρῃ ἔκαστον τὴν ἴδιαν αὐτοῦ ὑπαρξίαν, καὶ ἐν τοσούτῳ ἦσαν προωρισμένα νὰ ἐκπληρῶσι συνάμα τὰς ἀποφάσεις καὶ ἐπιθυμίας τοῦ ἔτερου ἐξ αὐτῶν· ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν ἡ διχογνωμία κατέπαυσεν εὐκόλως διὰ τῶν συμβουλῶν τοῦ πλοιαρίου. Διαρκούσης δὲ τῆς θαλασσοπολίτικῆς ἐπέδειξαν τὴν μεγάλην αὐτῶν ἐλευθερίαν εἰς τὸ τρέχειν· διωκόμενοι μίαν ἡμέραν ὑπὸ τινος τῶν ἐπιβατῶν, ἀφοῦ περιέτρεξαν πολλάκις τὸ πλοῖον διὰ θημάτων γοργῶν καὶ ταχέων, ἀπαντήσαντες μεγάλην τινα θυρίδα τοῦ καταστρώματος τοῦ πλοίου ἐπήδησαν αὐτὴν διὰ μιᾶς, ὡς ἥθελε πράξει δὲ πιτηδειότερος καὶ ἐλαφρότερος ἄνθρωπος.

Διαμείναντες δὲ καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν χρόνον τινα μετέβησαν πρό τινων ἔτῶν καὶ εἰς τοὺς Παρισίους, ὅπου εἰς ἐκ τῶν μελετησάντων αὐτοὺς ἐπιστημόνων ἀνδρῶν συνέταξε τὴν ἀκόλουθον περιγραφικὴν ἔκθεσιν.

» Οἱ Δίδυμοι οὗτοι εἶναι ἡνωμένοι πρὸς τὸ κάτω μέρος τοῦ στήθους αὐτῶν, διὰ τῆς ἐπεκτάσεως σαρκικῆς τινος ταινίας, ἔχουσης τὸ μέγεθος τῆς χειρός· ἡ ταινία αὐτῆς, ὡς φαίνεται, ἐσχηματίσθη ἐντὸς αὐτῶν ἐκ τοῦ στέρνου ἀμφοτέρων, (εἶναι δὲ τὸ στέρνον, ὁστοῦν κείμενον εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ στήθους, ἀπολῆγον κάτωθεν εἰς χόνδρον τινα καλούμενον ξιφοειδῆ ἀπόφυσιν, ἡ δύοις καταβαίνει ἔως εἰς τὸ κοῖλον τοῦ στομάχου.) αὐταὶ λοιπὸν αἱ ξιφοειδεῖς ἀποφύσεις τῶν Διδύμων, ὀρθωθεῖσαι ἐκατέρωθεν, ἡνώθησαν καὶ ἐκολλήθησαν οὕτω πως, ὥστε ἐσχηματίσαν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ μέλος καὶ ἐπειδὴ τὸ ἐνωτικὸν τοῦτο μέλος εὐθὺς μετὰ τὴν γέννησιν τῶν Διδύμων ἦτον εὔστροφον καὶ εὐκαμπτον, ἡδύναντο οὗτοι νὰ στρέψωνται πανταχόθεν. Τινὲς μάλιστα έβαιοσιν, ὅτι ἐγεννήθησαν ἔχοντες τὴν κεφαλὴν ἀνάποδα, ἡγουν ἔχοντες ἔκαστος τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ποδῶν τοῦ ἄλλου, καὶ ὅτι κατ' ἀρχὰς ἦσαν προσηρμοσμένοι σχεδὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, ἀλλ' ἀκολούθως, σύροντες τὸν κοινὸν δεσμὸν ἔκαστος πρὸς τὸ μέρος αὐτοῦ, ἐμήκυναν αὐτὸν οὕτως, ὥστε μετὰ ταῦτα ἴσταντο δὲ εἰς παρὰ τὴν πλευρὰν τοῦ ἄλλου, φέροντες τοὺς μὲν δύο δραχίδας ἔμπροσθεν, τοὺς δὲ ἀλλούς δύο ὄπισθεν, καὶ κρα-

τούμενοι σχεδόν, ώς έωδιζουσιν συνήθιως οἱ μαθηταὶ τοῦ σχολείου· ἦτοι ἐνῷ ἡ ὁπισθία χείρ τοῦ ἑνὸς ἐπακουμβᾶ ἐπὶ τοῦ ὕμου τοῦ ἄλλου, ἢ τοῦ ἑτέρου κατέχει τὴν μασχάλην τούτου· ἔχουσι λοιπὸν ὃ μὲν εἴς τὴν δεξιὰν ἐλευθέραν, ὃ δὲ ἄλλος τὴν ἀριστερὰν, καὶ δύνανται οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ νὰ στρέψωνται ἑκατέρωθεν καὶ νὰ μεταβάλλωσι τὴν θέσιν αὐτῶν, ἐπιλαμβανόμενοι διὰ τῶν μέχρι τότε ἐλευθέρων χειρῶν, καὶ ἀπολύνοντες τὰς δύο ἄλλας, καὶ οὕτως ὃ μὲν Χάγκης μεταβαίνει πρὸς δεξιὰν, ὃ δὲ Ἔγκης πρὸς ἀριστεράν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ θέσις αὕτη εἶναι ὀχληρὰς εἰς αὐτοὺς, ἐπιστρέφουσιν εὐθὺς εἰς τὴν ἀντίστροφον, ἥτις εἶναι ἡ συνήθιτης αὐτῶν.»

» Οἱ Ἀγγλοι καὶ Ἀμερικανοὶ ιατροὶ ἐπρόσαλον πολλάκις τὸ ζῆτημα, ἀν ἦτο δυνατὸν νὰ διαχωρίσωσι τοὺς Διδύμους τούτους διὰ ζειρουργικῆς ἐργασίας· ἀλλ' οἱ Γάλλοι νομίζουσιν, διτι κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς ταΐνιας, ἥτις συνέχει αὐτοὺς, ἢ τομὴ οὕτη δύναται ν' ἀποθῇ θανατηφόρος· διότι θέλει ἀνοίξει τὴν κοιλίαν καὶ διαπεράσει εἰς τὸ περιτόνιον, τὴν μεμβράναν δηλαδὴ τὴν περικαλύπτουσαν τὰ ἔντερα. Παρετηρήθη δὲ προσέτι, διτι τὸ ἀντικείμενον τῆς τοιαύτης συνομιλίας δυσηρέστει πολὺ τοὺς δύο ἀδελφοὺς, οἵτινες δὲν ἥθελον νὰ γίνηται καν λόγος περὶ δοπίας δήποτε διαχωρίσεως αὐτῶν καὶ διτι καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει τοῦ διτι ἦτο δυνατὸν νὰ διαχωρισθῶσιν, ἢ πραγματοποίησις τοῦ χωρισμοῦ τούτου ἥθελε λυπήσει αὐτοὺς ὑπερβαλλόντως.

Ο Χάγκης καὶ Ἔγκης έωδιζουσιν ώς εἰς μόνος ἀνθρώπος, καθηνταὶ, σηκόνονται, τρέχουσι, κολυμβῶσι καὶ χυνηγοῦσι μετὰ τῆς αὐτῆς καὶ συγχρόνου εὐκινησίας καὶ ταχύτητος καὶ διὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας εἰς ὅλα αὐτῶν τὰ κινήματα, ὥσαν ὅλαι αἱ πράξεις τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐπήγαγον ἀπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν θέλησιν· ἐκτὸς δὲ τούτου ἔχουσι τὰς αὐτὰς ὄρέξεις, καὶ αἰσθάνονται συγχρόνως τὰς αὐτὰς ἐπιθυμίας, καὶ τὰς αὐτὰς ἀνάγκας. Ποτὲ δὲν εἶδε τὸν ἔτερον κοιμώμενον, ἀλλ' ἀποκοιμῶνται καὶ ἔξυπνοις, ώς εἰς καὶ δὲν αὐτὸς ἀνθρώπος· ἀρκεῖ δὲ νὰ ἔγγισῃ τις τὸν ἔνα διὰ νὰ ἔξυπνησῃ καὶ τοὺς δύο. Ἐνῷ δὲ κοιμῶνται, διταν δὲξιόθεν κείμενος κουρασθεὶς μεταβάλλει τὴν θέσιν αὐτοῦ πρὸς τὰ ἀριστερά, δὲ δεξιόθες αὐτοῦ σύρεται· ὑπ' αὐτὸν χωρὶς πο-

σῶς ὃ ἄλλος νὰ ταραχθῇ ἐκ τοῦ κινήματος τούτου, ώς ἐν καιρῷ νυκτὸς στάυροῦνται καὶ διασταυροῦνται αἱ κνήμαι ἑνὸς τινος ἀνθρώπου.»

«Οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ δὲν διιλοῦσι ποτὲ μεταξὺ αὐτῶν, ἀλλὰ συνεννοῦνται, χωρὶς νὰ δύναται τις νὰ διακρίνῃ κανέναν σημεῖον ἢ νεῦμα τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον, εἰς θαμβὸν, ὥστε ἐλησμόνταν ἐξ ὀλοκλήρου τὴν μητρικὴν αὐτῶν γλῶσσαν, ἀν καὶ ἀνεχώρησαν τῆς πατριδὸς αὐτῶν δεκαοκταετεῖς σχεδόν. Μανθάνουσι δὲ τὰς ξένας γλώσσας μετὰ μεγίστης εὐκολίας, καὶ ἥδη διμιούσι τὴν Ἀγγλικὴν καὶ Γαλλικήν.. Οἱ χαρακτῆρες τῶν προσώπων αὐτῶν ἔχουσι μεγίστην δμοιότητα, καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ διακρίνῃ τις τὸν λακοῦντα ἐκ τοῦ ἥχου τῆς φωνῆς αὐτοῦ.»

«Τὸ διποιανδήποτε ἔποψιν ἔξετάσῃ τις τὰ δύο ταῦτα ὄντα, δὲ Ἔγκης καὶ Χάγκης παριστῶσι τὸ ἐκπληκτικώτερον παίγνιον, ἀφ' ὅσα κατὰ καιρούς ἡ φύσις παρῆξε· διότι δὲν ὑπάρχει παράδειγμα διδύμων οὕτως ἡνωμένων, ἐχόντων τὰ αὐτὰ ἔξωτερια σχήματα, ὥπως ἥθελον εἶσθαι εἰς ἐκάτερον ἴδιας ἀτομον, καὶ ἀναπτυχθέντων τόσον ἐντελῶς εἰς τοιαύτην ἥλικιαν. Ιατρός τις Ἀμερικανὸς, ὅστις εἶδεν αὐτοὺς εἰς τὴν Βοστῶνα ὀλίγον μετὰ τὴν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἀφίξιν αὐτῶν παρετήρησεν, διτι ἀπήλαυον καλὴν ὑγείαν· προεῖπεν δημως, διτι ἡ μεταβολὴ τοῦ κλίματος καὶ τῆς διαιτῆς, καὶ ἡ καθιστικὴ ζωὴ καὶ ἀργία ἔμελλον νὰ ἐπιφέρωσι τὸ σύνθετο ἀποτέλεσμα καὶ ἐπὶ τῶν Διδύμων, συνειθισμένων εἰς ἐργασίας ὑπαίθρους καὶ εἰς δλιγαρκῆ καὶ ἀπλῆν τροφήν. ἀλλ' ἡ πρὸ δέκα περίπου ἐτῶν γενομένη αὐτὴ πρόρρησις ἀπέβη σήμερον ψευδής.

Ο Ἔγκης καὶ Χάγκης εἶναι ἀναλόγως προικισμένοι μετὰ μεγίστης περὶ τοὺς μυῶντας ἰσχύος, τὸ δὲ ἀνάστημα αὐτῶν εἶναι περίπου 5 ποδῶν Γαλλικῶν· ἀλλ' ἐν τοσούτῳ δὲν εἴς ἐξ αὐτῶν εἶναι δλίγον τις ὑψηλότερος καὶ ἰσχυρωτερος, δὲν ἔτερος φαίνεται, διτι εὐχαριστεῖται νὰ ἐπιστηρίζηται ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· πρὸς τούτους ἡ κυκλοφορία τοῦ αἴματος τοῦ Χάγκη εἶναι ταχυτέρα τῆς τοῦ Ἔγκη, τοῦ δὲν ποίου ὁ σφυγμὸς δειπνεῖται 70 κτυπήματα, ἐνῷ δὲ τοῦ πρώτου δίδει 80, φέρουσ δὲ τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς αὐτῶν πλεγμένα ὅπισθεν κατὰ τὴν συγκίνειαν τοῦ τό-

που αὐτῶν, ἀλλ' εἶναι ἐνδεδυμένοι Εύρωπαικά, καὶ δὲν φαίνεται ἄλλο μέρος τοῦ σώματος αὐτῶν, εἰμὴ μόνον ἡ προέκτασις τῆς ξιφοειδοῦς ἀποφύσεως, ἥτις ἐνόνει αὐτοὺς, καὶ διὰ τὴν δόποιαν ὑπάρχει ἀνοιγμάτι εἰς τοὺς χιτῶνας ἀμφοτέρων. Ἡ κοινὴ αὕτη ταινία ἔχει πρὸς μὲν τὸ ἄνω μέρος δύο δακτύλων μῆκος, πρὸς δὲ τὸ κάτω τεσσάρων, πλάτος δὲ τριῶν δακτύλων.

Τὸ περιεργότερον εἶναι ὅτι, ὅταν ἐγγίζῃ τις τὴν ῥηθεῖσαν ταινίαν εἰς τὸ μέσον, ἀμφότεροι οἱ Δίδυμοι αἰσθάνονται συγχρόνως τὴν ἀρρήνην, ἀλλ' ἂν τις ἐγγίσῃ αὐτὴν πρὸς δεξιὰν ἢ πρὸς ἀριστερὰν, τότε μόνος ὁ πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος αἰσθάνεται τὸ ἔγγισμα. Ἀμφότεροι οἱ Δίδυμοι ἔχουσιν ἐπίσης ἀξιοσημειώτους διανοητικὰς δυνάμεις, καὶ ἡ μεγαλητέρα ἀπόδειξις τούτου εἶναι τὸ ὅτι ποτὲ δὲν ὑπέκυψαν εἰς τὴν ὁδηγίαν ἀγύρτου τινος, ὅστις νὰ ἐπιδεικνύῃ αὐτοὺς πρὸς ὄφελος αὐτοῦ, ὡς συνήθως ἀκολουθεῖ εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Ἀλλ' ὁ Ἔγκης καὶ Χάγκης εἶναι ἀπόλυτοι κύριοι ἔσωτῶν περιηγοῦνται κατὰ τὴν ἀρέσκειαν αὐτῶν, διοικοῦσι μόνοι τὰ ἴδια ἔσωτῶν συμφέροντα, ἔχουσιν ὑπηρέτας διὰ τὰς χρείας αὐτῶν, καὶ δέχονται τοὺς περιέργους εἰς δρισμένας ὥρας· τί ἄλλο καλήτερον ἥθελε πράξει καὶ ὁ πλέον ἔξευγενισμένος ἀνθρωπος;

Τέλος πάντων ἐπειδὴ ὁ εἶς τῶν Διδύμων ὁ Χάγκης φαίνεται κατά τι ἵσχυρότερος καὶ τελειότερος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, εἶναι τρόπον τινὰ δικαιωματικῶς ὁ ἀρχηγὸς τῆς παραδόξου ταύτης κοινότητος· ὁ δὲ Ἔγγης ὑποτάσσεται εὐχαρίστως καὶ προθύμως, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἀν καὶ οἱ Δίδυμοι ἥγαινοι πραγματικῶς δύο ὄντα ἥθικῶς καὶ φυσικῶς ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων, φαίνονται δῆμος κινούμενοι ἀπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν θέλησιν παρετήρησαν μάλιστα ὅτι, ὅταν ἀρρώστησῃ ὁ εἶς, πάσχει καὶ ὁ ἄλλος· καὶ ὅτε ἥμεραν τινα ἐφλεβότομησαν τὸν Χάγκην πάσχοντα ἀπὸ πόνου εἰς τὴν πλευρὰν, ὁ Ἔγκης ἥινεχλήθη μεγάλως.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΤΑΦΩΝ.

(συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ 2.)

Ἡρῷον. Οἱ Ἑλληνες ἔθαπτον τοὺς ἥρωας, τοὺς ἥγεμόνας καὶ τοὺς λοιποὺς ἐπιφανεῖς ἀνδρας, κατὰ

τοὺς πρόποδας λοφίσκων, ἥ θουνῶν, φυτεύοντες περὶ τοὺς τάφους δάσος Ἱερὸν, ἐν ὧ ἐγείροντες θωματούς προσέρρεον κατὰ καιροὺς εἰς τοὺς τεθνεῶτας ἐπικηδείους θυσίας καὶ σπονδάς· τοὺς τόπους τούτους λοιπὸν ὠνόμαζον Ἡρῷον· Ἡρῷον, ὑπεννοούμενης τῆς λέξεως Ἱερὸν, ἥ γουν ναοὶ ἥρωων. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ μεταγενέστεροι ἀπένειμον θείας τιμᾶς καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς τῶν Ρωμαίων Αὐτοκράτορας, τὸ ὄνομα τοῦτο ἔλαβε τὴν σημασίαν τοῦ μνημείου. Δίων δὲ Κάσσιος περὶ τοῦ τάφου τοῦ Καίσαρος λαλῶν μετεχειρίσθη πρῶτος τὸ ὄνομα τοῦτο (27)· τὸ δὲ παράδειγμα τοῦ Δίωνος ἥκολούθησαν καὶ ἄλλοι, καὶ ἀπὸ τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων, τὸ τιμητικὸν τοῦτο ὄνομα ἀποδίδεται ἥδη καὶ εἰς ἰδιωτῶν τάφους (28).

Μαυσωλεῖον. Οἱ ἀρχαῖοι οὐ μόνον δὲν εἶχον, ὡς ὑπέλαβόν τινες, τὴν λέξιν ταύτην, ἀλλ' οὐδὲ ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν λέξις σημανουσα τὸ εἶδος τοῦτο τῶν μνημείων. Ο Λουκιανὸς εἰς τὸν Διάλογον Μαυσώλου καὶ Διογένους ὄνομάζει τὸ Μαυσωλεῖον, Τάφον Παρμεγέθη, καὶ, Τάφον καὶ πολυτελεῖς λίθους· οἱ δὲ Ρωμαῖοι ὠνόμαζον οὕτω μόνον τοὺς πολυτελεῖς τάφους (29). οὕτως ὠνόμαζον καὶ τὸ πολυτελές μνημεῖον τὸ ὑπὸ τοῦ Αὔγουστου ἀνεγερθὲν κατὰ τὴν σῆν αὐτοῦ Ὑπατείαν, διὰ νὰ ἐνταφιάσωσι μετὰ θάνατον αὐτὸν καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ. Χωρὶς δὲ τούτων ἡ ἀπλῆ καὶ ἀφελῆς τοῦ καλοῦ αἰσθησίου τῶν ἀρχαίων δὲν ἥδυνατο νὰ ἐνασμενισθῇ εἰς τὴν φορτικὴν μεγαλοπρέπειαν τοιούτων πολυτελῶν μνημείων, διποίον ἥτο τὸ Μαυσωλεῖον τοῦ Βασιλέως τῆς Καρίας, τοῦ ὅποιον τὴν περιγραφὴν μᾶς ἀφῆκεν ὁ Πλίνιος (30), διποίον καὶ τὸ τοῦ Αὔγουστου Καίσαρος, περὶ τοῦ ὅποιου διμιεῖται ὁ Στράβων (31).

Εἰς δὲ τοὺς τάφους τῆς τρίτης τάξεως οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνας ἔδιδον τὰς ἀκολούθους ὄνομασίας.

Κενοτάφιον. Η λέξις εἶναι σύνθετος ἐκ τοῦ

(27) Δίων Κάσ. βιβλ. Α'. σ. 18.

(28) Εἰς τὰς Βυζαντ. ἐπιγραφὰς ἀπαντάται, τὸ ἥρωον τοῦτο Δικέρχευ κτλ.

(29) Καὶ δὲ Φλέρος ὄνομάζει Μαυσωλεῖα τοὺς τάφους τῶν βασιλέων τῆς Αιγύπτου, ἐξ ὧν εἰς ἔνα ἀγαρέρει δτι κατακλείσασι εαυτὴν ἥ Κλεοπάτρα ἀπέθανεν.

(30) Πλίν. τόμ. XI σελ. 728.

(31) Στράβ. βιβλ. 5. σελ. 335.